

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертацію Куценко Марини Олександрівни на тему:
«Особливості застосування судами законодавства про працю», поданої
на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за
спеціальністю 081 «Право»**

Подана на рецензування дисертаційна робота Куценко Марини Олександрівни на тему: «Особливості застосування судами законодавства про працю» представляє собою науковий та практичний інтерес, оскільки захист прав та інтересів людини і громадянина традиційно являє собою одну із найгостріших проблем у теорії права та є одним із найважливіших та найскладніших завдань для вирішення будь-якою державою. Перехідний період розвитку України характеризується скрутним економічним станом держави та її громадян, зниженням соціальних стандартів, нестабільністю ринку праці, який не дозволяє задовольнити потреби усього населення. Природа відносин між суб'єктами трудового права є такою, що можливість виникнення трудових спорів видається доволі високою, адже такі суб'єкти досить часто мають діаметрально протилежні інтереси. Все вищенаведене дуже часто на практиці спричиняє виникнення трудових спорів, адже в таких умовах дотримання прав громадян на працю не завжди забезпечується належним чином, що вказує на актуальність і своєчасність теми дисертації Куценко М.О.

Дисертаційне дослідження Куценко М.О. побудоване на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень. У роботі чітко сформульовано мету і завдання роботи, визначено об'єкт та предмет дослідження, проведено науковий аналіз застосування судами трудового законодавства.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом й узагальненням праць вітчизняних і зарубіжних вчених, комплексним аналізом законодавства та міжнародної практики в цій сфері. Здобувачка використала численні наукові праці фахівців з загальної теорії держави та права, трудового права, цивільного права, інших галузевих правових наук, а також низки інших галузей знань. Положення та висновки дисертації ґрунтуються на нормах Конституції України, законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів. Дисертантка зверталася також до законодавства деяких зарубіжних держав, досвід яких може бути використано в Україні.

З аналізу дисертаційної роботи видно, що авторка достатньо велику увагу приділила понятійно-категоріальному апарату, зокрема, тим поняттям, які потребують належного уточнення в законодавстві та юридичній літературі. Це дозволяє стверджувати, що в результаті проведеного

дослідження авторка досягла визначеної мети та в повній мірі розкрила поставлені завдання.

Обрана структура дисертації дозволила авторці послідовно та системно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються особливостей застосування судами законодавства про працю.

Авторка продемонструвала уміння самостійно узагальнювати та аналізувати нормативно-правові акти, спеціальну літературу і статистичні дані, визначати теоретичне або практичне завдання, формулювати науково обґрунтовані висновки і пропозиції щодо її розв'язання.

Робота написана грамотно, логічно та послідовно, а стиль викладення матеріалу забезпечує легкість й доступність його сприйняття.

Під час здійснення дисертаційного дослідження здобувачем проявлені належні компетентності щодо відбору та використання різноманітних як загальнонаукових та і спеціально-наукових методів пізнання, в тому числі діалектичного, формально-логічного, системного аналізу, соціологічного, статистичного тощо.

В цілому в дисертації запропоновані нові науково обґрунтовані теоретичні та прикладні результати проведених досліджень, а також розв'язані конкретні наукові завдання в галузі трудового права.

Звичайно, як і будь-яка робота, виконане дослідження не позбавлене певних дискусійних положень, серед яких слід зазначити наступне:

На нашу думку потребують більш детального дослідження питання розроблення та нормативного закріплення системи альтернативного вирішення трудових спорів. Оскільки цей спосіб опосередковується гнучкістю, швидкістю та відповідною привабливістю, а відтак, і здатністю позитивного впливу на загальну практику вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.

Також потребує більш детальної аргументації пропозиція дисертанта щодо удосконалення законодавства про працю, що застосовується судами, зокрема: «розроблення та прийняття єдиного кодифікованого акту, котрий би відповідав європейським стандартам якості, а також був би придатним до свого безпосереднього застосування у сучасних правових реаліях».

На наш погляд не повністю завершеною є пропозиція дисертанта (с. 168) щодо удосконалення окремих постулатів проекту Трудового Кодексу у контексті забезпечення прав і свобод громадянина у трудовій сфері. Так зазначено, що «у даній площині Україні варто звернутися до досвіду іноземних держав, зокрема країн-колишніх членів Радянського Союзу, котрі розробили та впровадили у життя дієве трудове законодавство, яке прийшло на зміну застарілому соціалістичному правовому регулюванню». Разом з тим, прикладом, у даному контексті було запропоновано лише трудове законодавство Польщі, зокрема чинний Трудовий Кодекс.

Незважаючи уваги на те, що роботі притаманні деякі недоліки які характерні будь-якій самостійній науковій праці, вони не впливають на загальну позитивну оцінку даної роботи, слід констатувати, що подане на

рецензування дисертаційне дослідження Куценко Марини Олександрівни на тему «Особливості застосування судами законодавства про працю» є завершеною науковою працею, підготовлене на достатньому високому рівні, зміст якого відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, а отже роботу може бути рекомендовано до розгляду та захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент**

Володимир КИЯН

«ЗАСВІДЧУЮ»

**Перший проректор
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
Заслужений діяч науки і техніки України
полковник поліції**

Олександр ЮНІН